

Louz Leatimia

Louz Leatimea over burgerinitiatief 'Woman on Food'

'Ik sta aan de zijde van de civil
society en maatschappelijk
ondernemers'

Door Annemieke Diekman

18-06-2026

(Social) impact Interview

Beeldend kunstenaar en cultureel antropoloog Louz Leatimia is als 'creatief verbinder' oprichter van verschillende burgerinitiatieven, zoals Women on Food, Weaving Worlds. Ook doet ze onderzoek naar Oiale, het Molukse symbool voor verbinding. Zij vertelt wat haar drijft.

In de jaren zeventig verhuist Louz Leatimia als jong meisje naar een reformatorisch dorp in de Alblasserwaard, waar het gezin de enige Moluks-Nederlandse familie is. Er volgt een jarenlange zoektocht naar haar Molukse identiteit binnen de rechtlijnige Nederlandse maatschappij. Verbinding leggen met anderen vormt de rode draad in haar leven.

Waar komt uw sterke behoefte aan verbinding vandaan?

‘Het zat er altijd al in, maar toen ik meer te weten kwam over de wijze waarop de Molukse gemeenschap in Nederland is ontvangen in de jaren vijftig, is dat gevoel veel sterker geworden. Daar zit een groot onrecht en dat heb ik altijd gevoeld, hoewel mijn vader dat niet letterlijk zo heeft doorgegeven. Mijn sterke drang om op te komen voor mensen die het wat minder makkelijk hebben in de samenleving, komt daar vandaan. Daarnaast voel ik mij sterk verbonden met onrecht. Bij het opzetten van maatschappelijk initiatieven voel ik een urgente noodzaak om iets te doen, een beweging in gang te zetten.’

Voelt u zich thuis in het sterk gereguleerde Nederland?

‘Met die striktheid heb ik moeite. Dat geldt voor de strakke lijnen en kaders van organisaties en instituten, maar ook voor de bureaucratie binnen de Nederlandse overheid. Het altijd maar binnen de regeltjes willen passen. Er blijft zo weinig ruimte over voor het voelen van creativiteit, voor rustig nadenken en echt naar mensen luisteren. We moeten daar iets anders op bedenken.’

‘Daarom sta ik liever aan de zijde van de *civil society* en maatschappelijk ondernemers. Die kant voel ik veel beter aan. En inmiddels weet ik goed de weg naar de overheid en het bedrijfsleven. Wat ik heel mooi vind is dat je door samen iets te ervaren, mensen kunt raken. Daar probeer ik dan vervolgens vorm aan te geven, zoals met Women on Food en Weaving Worlds en eerdere initiatieven als Lokale Lente en Gastvrij Oost.’

Wat is het idee achter Women on Food?

‘Women on Food is ontstaan in mijn tijd als programmanager voedselstrategie bij gemeente Amsterdam. Ik stuitte daar op voor mij onbekende begrippen als ‘eiwittransitie’ en kon daar weinig mee. Zo’n begrip staat veel te ver af van de samenleving. Als we allemaal willen dat we minder dierlijke eiwitten gaan eten, moeten we dat op een andere manier met mensen bespreken. We hoeven ook helemaal niet op zoek naar een manier om peulvruchten te modificeren.’

‘Kookboekenschrijver en ondernemer Nadia Zerouali attendeerde mij op het veelvuldig gebruik van plantaardige eiwitten, zoals bonen en peulvruchten, in verschillende bestaande culturele eettradities. Wetenschapper Antonia Weiss sloot bij ons aan en wist te duiden hoe groot de achterstand van met name migratievrouwen is ten opzichte van de geïndustrialiseerde voedselindustrie. Ze staan met 3-0 achter. Tijd voor het nieuwe platform Women on Foods.’

Samen een vuist maken tegen de voedselindustrie?

‘Ruim 120 vrouwen met uiteenlopende culturele en professionele achtergronden gaven in mei 2025 gezamenlijk de aftrap. We spraken over voor hen belangrijke thema’s, zoals het belang van lekker en gezond eten en de wens voor een stukje grond in de stad voor eigen voedselverbouw. Maar ook het thema eten en het koloniale verleden kwam naar voren. Als je naar de Molukken kijkt, gaat dat over nootmuskaat en kruidnagel, specerijen waar heel veel kapitaal mee is gemaakt. Geld waarvan de mensen zelf nooit iets hebben teruggezien. Zo zijn er veel verhalen.’

‘Bij Women on Food zitten ook vrouwelijke ondernemers met kleine bedrijven, gericht op maatschappelijke impact. In de voedselindustrie komen ze er maar moeilijk tussen. Binnen het Nederlandse landschap gaat er 35 miljard euro om in catering voor grote bedrijven, ziekenhuizen en overheden. Van alle opdrachten komt maar een paar procent bij vrouwelijke ondernemers terecht.’ ‘

‘Wij hebben nu een opleidingsprogramma gemaakt, zodat ze als cateraars beter hun positie in leren nemen. Daarin werken we onder meer samen met Green Business Clubs in Amsterdam. De financiële middelen die we als platform binnenhalen proberen we gelijkwaardig te verdelen tussen vrouwen die (ervarings-)deskundigheid inbrengen. Verder willen we vrouwen laten uitstromen naar betaald werk - via een MBO opleiding die we samen gaan opzetten met ROC Amsterdam en twee andere maatschappelijke initiatieven.’

Zit die verbinding ook in het initiatief Weaving Worlds?

‘Weaving Worlds zie ik als een logisch gevolg van mijn levenslange liefde voor textiel, die ik heb meegekregen van mijn moeder. Ik denk dat ik altijd een stil verlangen heb gehad om als beeldend kunstenaar met stoffen te werken. Na een docentenopleiding textiele werkvormen en een studie culturele antropologie besloot ik die droom waar te gaan maken. Dat gebeurde in 2017 nadat ik was opgekrabbeld na een ernstige ziekte. Ik had het gevoel van nu of nooit.’

‘Met Weaving Worlds willen we werelden samenbrengen via cultuur, met een diepe liefde voor textiel, mens en aarde. Het weven fungeert als een levend netwerk tussen mensen, materialen en verhalen. In Indonesië en de Molukken maken ze prachtige Ikat-doeken, waar veel betekenis in de patronen zit. In het vervaardigen van zo'n doek door de gemeenschap zit minstens drie maanden werk. Ik vind dat een mooie metafoor: *als je iets wil bereiken met elkaar, dan kun je dat nooit in je eentje doen*. Binnen de Molukse gemeenschap is de groep altijd belangrijker dan het individu.’

Kunt u nog iets vertellen over uw nieuwe onderzoek naar Oiale?

‘Oiale is een belangrijk symbool binnen de centraal Molukse gemeenschap en bestaat uit zeven cirkels. De binnenste cirkel gaat over het individu, de cirkels eromheen over familie, de gemeenschap, de omgeving en de laatste staat voor de verbintenis met de kosmos en je voorouders. Toen ik startte met workshops over Oiale vonden veel Molukkers dat het iets van daar is en niet van hier. Er was een vorm van vervreemding ontstaan. Terwijl als je op Ambon zelf bent, zie je het overal. In de stoeptegels, in het houtwerk, het komt overal terug en hoort bij het dagelijks leven. Daarnaast dient Oiale als een richtingwijzer voor hoe je je leven zou willen inrichten met jezelf, de anderen, de aarde, de rivieren, de natuur en het eten.’

‘Dit willen we onderzoeken in een groep met verschillende achtergronden. Hoe is het als we met elkaar naar zo'n symbool kijken en kunnen we dat ook vertalen naar de toekomst. Er zitten mensen tussen die met kunst bezig zijn, met maatschappelijke onderwerpen, maar ook bijvoorbeeld een stadsecoloog.’

Hoe is de Constitutie voor de Commons erbij betrokken?

‘Dit project staat nog in de kinderschoenen, we zijn nu samen met de Constitutie voor de Commons bezig met de projectomschrijving. Daar betrekken we ook mensen uit de Molukse gemeenschap bij die vanuit koloniaal perspectief wetenschappelijk onderzoek hebben gedaan. Samen kunnen we onderzoeken hoe we Oiale in de hedendaagse maatschappij kunnen implementeren en bij transities gebruiken, zoals de energie- en voedseltransitie. Tot op heden is dit symbool bij vrijwel niemand bekend.’

‘De Constitutie voor de Commons gaat uit van het idee dat mensen gelukkiger worden wanneer zij zich verbonden voelen, zinvol bezig zijn en actief betrokken zijn bij hun leefomgeving. De organisatie ondersteunt gemeenschapsvorming en probeert de democratische rechtsorde te versterken van onderop. In dit project kijken we hoe zo’n oud symbool als Oiale meegenomen kan worden in de vaart der volkeren, waarbij er ook feitelijke en wetenschappelijke kennis in wordt geladen. Het belangrijkste doel is nieuwe verbindingen leggen en de wereld een stukje mooier maken.’

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in